

Høringsvars skjema: Nasjonal e-helsestrategi for helse- og omsorgssektoren

Det vedlagte høringsdokumentet oppsummerer fire tema som vi ønsker tilbakemelding på:

- Strategiens rolle
- Visjon, overordnende mål og målgrupper
- Fem prioriterte strategiske mål med målindikatorer
- Strategisk styring og oppfølging av strategien

Der høringsinstansen har innspill, er det ønskelig med begrunnelse og eventuelt forslag til endringer.

Merk skjemaet med «Saksnummer 22/414», lagre som PDF og send på e-post til postmottak@ehelse.no

Frist: 01.10.2022

Kryss av for type organisasjon/virksomhet:

- Statlig etat, ombud eller fagråd
- Fylkeskommune/Statsforvalteren
- Kommune/KS
- RHF/Helseforetak
- Fag- og interesseorganisasjoner
- Pasient- og brukerorganisasjon
- Forskning- og utdanningsorganisasjon
- Privatperson
- Privat virksomhet/næringsliv
- Annen enn nevnt ovenfor

Kontaktinformasjon

Navn på virksomheten (statlig etat, kommune, privatperson osv.): NITO – Norges ingeniør- og teknologorganisasjon

Kontaktperson: Sine Emborg Tolfsen

E-postadresse: sine.emborg.tolfsen@nito.no

1) Kan dere stille dere bak de fem strategiske målene, gitt strategiens rolle for å skape en felles langsiktig og forutsigbar retning for digitalisering på tvers av aktørene i helse- og omsorgssektoren?

Ja, utdyp gjerne

Nei, utdyp gjerne

Vet ikke, utdyp gjerne

Strategien peker på en retning for e-helse som helsesektoren er enige om og jobber mot. Samtidig uttrykker den gjentakelser av tidligere strategier, behov og mål som fortsatt ikke er oppnådd.

Målområdene er godt kjent, men de store utfordringene med helhetlige løsninger gjenstår fortsatt. Det går for sent, selv om spesialisthelsetjenesten er kommet et stykke på vei med digitale samhandlingsverktøy, litt mer moderne journal-løsninger og tilrettelegging for pasienters mulighet til aktiv deltagelse i egen helse. For eksempel har ambisjonene om pasientenes oppdaterte og gjennomgående legemiddelliste langt igjen for å nå målet som ble beskrevet i handlingsplanen fra 2014. Det samme kan sies om målsettingene for nasjonale løsninger for radiologi og laboratorieområdet. Heldigvis er målene for regionale løsninger i større grad oppnådd.

Det må prioriteres sterkere både i primær- og spesialisthelsetjenesten, og NITO håper den nasjonale e-helsestrategien vil gi en klar retning for sektorens prioriteringer. Samtidig er styrket finansiering en forutsetning for å nå målene.

NITO har merket seg at flere eksisterende strategi- og plandokumenter har vært underlag i kunnskapsgrunnlaget for strategien. Helsesektoren har behov for at sammenhengen mellom denne strategien og ny Nasjonal helse- og samhandlingsplan er gjenkjennelig. Det må ikke bli flere krav som er «i tillegg til», men brukervennlige digitale løsninger må komme «i stedet for». For eksempel er det for målområde 4 beskrevet en sammenheng med Program digital samhandling og det er bra.

God samhandling mellom tjenestenivåene er først og fremst avhengig av tillitsbaserte relasjoner mellom helsepersonell internt og på tvers, og mellom helsepersonell og pasientene. Organiseringen i to tjenestenivåer fører dessverre ofte til ansvarspulverisering og lite helhet.

NITO merker seg at strategien forutsetter framdrift på digital kompetanse og digital sikkerhet. NITO støtter dette.

Det må legges til rette for at ansatte i helsesektoren kontinuerlig kan tilegne seg ny kunnskap for å bli rustet til å ta i bruk ny teknologi i en sektor som er i stadig utvikling. Det må derfor satses på kompetanseheving blant de ansatte, og det må tilføres midler som gjør det mulig å sende de ansatte på kurs. Dette bidrar til at personell holder seg oppdaterte innen sitt fag, og motivasjonen for arbeidet blir høyere. Ledere, styremedlemmer og ansatte i helsesektoren må ha tilstrekkelig teknologisk og digital kompetanse.

NITO mener også det er viktig at arbeidsgiver legger til rette for etter- og videreutdanning og etablerer kompetanseplaner for den enkelte. Bedrifter som i liten grad satses på kompetanseheving blant de ansatte hindrer god utvikling og innovasjon.

NITO mener IKT må være en del av helseberedskapen. IKT-systemer i helsesektoren er av stor betydning for den nasjonale og regionale helseberedskapen. Helsesektoren har et nasjonalt ansvar for helsetilbudet til befolkningen, og for helseberedskapen. IKT er stadig viktigere og dersom IKT unntas fra beredskapstankegangen, blir ikke beredskapen tilstrekkelig. Risikoanalyser må ha fokus på helsearbeidernes situasjon og kliniske konsekvenser, ikke bare det tekniske ved langvarig strømstans, nettverksbortfall, hacking og lignende situasjoner. Det må gjennomføres storskala øvelser jevnlig for slike situasjoner.

De nasjonale sikkerhetskravene skal ikke baseres på frivillighet fra helseforetakenes side.

2) Har dere tilbakemelding på de fem strategiske målene med måлиндikatorer?

Mål 1: Aktiv medvirkning i egen og næres helse

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

Mål 2: Enklere arbeidshverdag

NITO erfarer at dette er et viktig tema for medlemmene, og at det må komme sterkere i fokus og være et virkemiddel for å oppnå målene i strategien.

Det bør gjøres gode vurderinger på hvordan man best kan oppnå og måle følgende:

Måle helsepersonells bruk av, holdninger til og tilfredshet med digitale arbeidsverktøy gjennom årlig kartlegginger i helsepersonellundersøkelsen om e-helse, som inngår i Nasjonal ehelse-monitor. Ved å følge utviklingen i oppfatninger og holdninger til digitale arbeidsverktøy over tid, får vi en pekepinn på om helsepersonell opplever utvikling i retning av en enklere arbeidshverdag.

Mål 3: Helsedata til fornying og forbedring

NITO mener informasjonssikkerhet og personvern er en viktig forutsetning for å frigjøre kraften i tjenesteinnovasjon og de pasientrettede teknologiene.

Informasjonssikkerhet og personvern er en forutsetning for å lykkes med ambisjonene i strategien. Siden digital kompetanse er regnet som en kritisk faktor, mener NITO det vil være fornuftig å ha en måleindikator for målområde 3 som måler etterlevelse av prinsippene for informasjonssikkerhet og personvern.

Mål 4: Tilgjengelig informasjon og styrket samhandling

NITO ønsker å trekke fram Direktoratet for e-helses arbeid med å tilgjengeliggjøre laboratorie- og røntgensvar gjennom kjernejournal. Dette er nyttig for mange helsepersonellgrupper og vil bidra til å øke bruken av kjernejournal totalt sett.

Skal målet med digitalisering i alle ledd i helsetjenesten nås, må det samarbeides tett også med ortopediingeniørene.

Mål 5: Samarbeid og virkemidler som styrker gjennomføringskraft

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

3) Har dere tilbakemeldinger på prosessen for hvordan strategien skal følges opp?

Realisering av strategien forutsetter at virksomhetene i helse- og omsorgssektoren blir enige om initiativ som vil føre til at man i fellesskap når visjoner og mål. Fornuftig og bra og samtidig er det behov for klare føringer knyttet til prioriteringer.

NITO merker seg at strategien signaliserer et ambisjonsnivå, men ikke sannsynliggjør når og hvordan disse skal oppnås. Helsesektoren har behov for at oppmerksomheten dreies fra utredning til utvikling, til å prøve ut og ta i bruk løsninger på en mer smidig måte enn frem til nå. NITO mener derfor det er viktig at tiltakene som skal følge opp strategien tydelig peker ut hvor i tjenesten ansvaret ligger.

4) Andre innspill og tilbakemeldinger?

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.